

EXP. 111/21

INFORME DE NECESSITAT DE LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS DE REDACCIÓ DEL PROJECTE EXECUTIU PER LA MILLORA DE LA CONNEXIÓ CÍVICA I VIÀRIA DE L'EIX BALMES-FRA JUNIPER SERRA-CIUTAT D'ASUNCIÓN I DE L'EIX C. FERROCARRIL- PASSEIG DE LA VERNEDA

El Consorci del Besòs és una entitat amb caràcter d'ens local integrada pels Ajuntaments de Barcelona, Badalona, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac, en els termes dels articles 57 i 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local i 269 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, que té com a finalitat garantir una unitat d'acció pública en el seu àmbit d'actuació territorial, orientada especialment a la formació del planejament urbanístic, la seva execució i conservació, així com a la prestació dels diversos serveis als ciutadans a l'entorn del Besòs.

Els Ajuntaments de Barcelona i Sant Adrià de Besòs, juntament amb el Consorci del Besòs detecten la necessitat de millorar els polígons industrials del marge dret del tram baix del riu Besòs: Bon Pastor (Barcelona), Torrent d'Estadella (Barcelona), la Verneda Industrial (Barcelona) i Montsolís (Barcelona/Sant Adrià de Besòs).

Aquests espais industrials es situen en un dels grans corredors d'entrada a la ciutat de Barcelona, encaixats entre teixits residencials i terciaris en transformació, i el pas d'infraestructures viàries i ferroviàries. Son polígons que durant anys han estat a l'expectativa de ser transformats cap a usos residencials enfront a la incertesa del canvi d'usos ha provocat que la intensitat de manteniment de l'espai públic sigui molt baixa. I en conseqüència en determinades zones existeixen greus situacions de degradació .

En general, aquests polígons actuen com a barreres entre els barris. Es tracta d'espais industrials poc integrats en el continu urbà metropolità. La via del tren, la Ronda Litoral i el riu també suposen fronteres i es per això que els ponts i les passeres prenen rellevant importància per unir els diferents barris. El resultat és la fragmentació del territori deguda a les barreres físiques que suposen les grans infraestructures, els recintes industrials tancats i impermeables, les grans peces d'equipaments o les zones verdes pendents d'urbanitzar.

Per tal d'aconseguir una millor connexió viària entre els polígons del marge dret del Besòs, així com la millora de les condicions de seguretat i confort per als vianants, es proposa la redacció del projecte executiu per a la millora de la connexió cívica i viària de l'eix Balmes-Fra Juniper Serra- Ciutat d'Asunción i de l'eix Ferrocarril – Passeig de la Verneda.

El Consorci del Besòs disposa d'una versió esborrany del AVANT-PROJECTE PER A LA MILLORA DE LA CONNEXIÓ CÍVICA I VIÀRIA DE L'EIX BALMES-FRA JUNIPER SERRA-CIUTAD DE ASUNCIÓN I DE L'EIX C. FERROCARRIL- PASSEIG DE LA VERNEDA.

Així com dels següents documents per iniciar la redacció:

- ESTUDI D'ALTERNATIVES PER A LA CONNEXIÓ DE LA RONDA DEL LITORAL AMB SANT ADRIÀ DE BESÒS, EN EL SEU SENTIT TRINITAT, elaborat per l'AMB.
- PROJECTE PER A LA MILLORA DE LA CONNECTIVITAT EN EL PONT DEL C.SANTANDER AL DISTRICTE DE SANT MARTÍ, elaborat per BIMSA.
- PROJECTE D'ADEQUACIÓ DELS ACCESSOS DEL PROJECTE D'UN EDIFICI INDUSTRIAL I UN EDIFICI D'APARCAMENTS, elaborat per Acciona SA.
- VIA PEDALABLE A L'ANTIGA CARRETERA I PONT DELS PASSADORS (FASE 1), elaborat per l'AMB.

Situació urbanística actual dels polígons del marge dret del tram baix del riu Besòs

A partir dels anys 50-60 els espais agrícoles a l'entorn del Besòs es van anar convertint en àmbits industrials seguint la inèrcia que es va iniciar als anys trenta amb la primera industrialització. Aquest procés de transformació es va realitzar seguint els criteris de l'època, on els edificis es construïen en entorns molt poc urbanitzats o sense indicis d'urbanització. El resultat era un conjunt d'edificis amb espais buits entre ells que servien per circular, i com espai d'emmagatzematge.

Aquesta configuració s'ha anat corregint al llarg dels darrers 30 anys amb l'execució d'una urbanització bàsica: pavimentació, il·luminació i clavegueram. El resultat a de l'espai públic està molt lluny dels paràmetres actuals d'un carrer de la ciutat metropolitana.

En tot ells hi ha dèficits que s'han de millorar, especialment en aspectes relacionats amb **l'urbanisme amb perspectiva de gènere**, com són: la relació de les plantes baixes i les façanes amb el carrer, les característiques dels vials i els tipus de mobilitat, els elements urbans, les condicions de l'entorn, l'espai social, els ponts i les passeres, les parades d'autobús o els carrils bici.

En particular, al polígon Bon Pastor esta molt consolidada una estructura viària mínima que garanteix el pas de vehicles i persones, tot i que els vianants tenen dificultats a causa de l'ocupació per part de vehicles de les voreres. En el cas de Torrent Estadella, l'estructura viària es caòtica, en alguns àmbits està pendent d'executar i els pas del vianants es realitza per la calçada. En el cas del polígon Montsolís, aquest disposa d'una estructura molt clara amb una secció viària mínima pels vianants que molt sovint es ocupada per vehicles. La indisciplina respecte als estacionaments s'ha convertit en una norma per tot aquest àmbit.

La connexió entre tots aquests polígons es realitza gràcies a l'eix viari format pels carrers Ciutat d'Asunción-Fra Juniper Serra i Balmes, tot i que aquest eix, actualment , no es pot considerar un eix viari sinó la successió de tres carrers, dos dins del terme municipal de Barcelona i l'altre a Sant Adrià de Besòs.

Actualment, la pràctica totalitat dels carrers del polígon Montsolís permeten la circulació rodada en tots dos sentits i no existeix una ordenació jerarquizada del trànsit més enllà de la evident del carrer Balmes com a eix vertebrador, donat que és el punt d'entrada i sortida a la Ronda Litoral. L'Avant projecte proposa la **reordenació del trànsit a l'interior del polígon Montsolís**, de forma coordinada amb els diferents projectes que actualment s'estan estudiant o redactant a l'entorn immediat i amb l'objectiu de limitar el predomini del

transit rodat en favor de l'espai per al vianant o la bicicleta. Els aspectes principals de l'ordenació del transit proposada són:

- Mantenir el carrer Balmes amb dos sentits de circulació, semaforitzar els seus creuaments i convertir la resta de carrers secundaris amb un sol sentit de circulació.
- Organitzar les circulacions dels carrers secundaris per afavorir que els carrers de la Mare de Deu de Montserrat i del Bon Pastor esdevinguin un reforç al c/ Balmes per absorbir el transit que travessa el polígon cap al c/ Santander.

Per altra banda, un dels projectes de l'entorn que causarà un major impacte al polígon Montsolís és la implantació d'una nau logística de l'empresa Amazon, la qual produirà un considerable augment del trànsit a través del polígon al estar aquest situat entre la nau i l'accés a la B-10. En aquest sentit, l'Avant projecte aposta pel projecte d'entorn (actualment en estudi per l'AMB) de construir una nova sortida de la B-10 en el nus amb la C-31 per distribuir el trànsit cap a la Sagrera. D'aquesta manera es possibilita un accés directe des de la B-10 a la futura nau d'Amazon que discorrerà paral·lel a les vies del tren, evitant així el trànsit de vehicles pesats en carrers interiors de la ciutat.

És degut a això que l'Avant projecte preveu donar continuïtat a l'Av. del Ferrocarril en els seus dos extrems. Concretament, es proposa elevar l'extrem Est de l'Av. del Ferrocarril per connectar-la a nivell amb el carrer Flora Tristan (Rambla Guipúscoa) i, a l'extrem oest, a través d'un túnel per sota del pont de Santander, connectar-la amb la nova nau de Amazon.

Per tal d'aconseguir els propòsits de millora de la connexió viària entre els polígons del marge dret del Besòs, així com de millora de les condicions de seguretat i confort per als vianants, l'Avantprojecte defineix **tres àmbits d'actuació** diferenciats segons la seva ubicació o segons el grau d'intervenció proposada.

Aquests tres àmbits d'actuació es desenvolupen a cavall entre els municipis de Sant Adrià del Besòs i Barcelona, i es defineixen com a àmbit A1: c/ Balmes (Sant Adrià del Besòs); àmbit A2: c/Fra Juníper Serra (Barcelona) i àmbit A3: Av. del Ferrocarril / Passeig de la Verneda (Sant Adrià del Besòs i Barcelona respectivament).

Els àmbits A1-Balmes i A2-Fra Juníper Serra, constitueixen, juntament amb el c/Asunción, l'eix de connexió prioritària entre els polígons de La Maquinista, El bon Pastor i Montsolís. La proposta en aquests àmbits tindrà com a objectius principals; 1) la implantació d'un carril bici que connecti el c/Asunción amb la Rambla Guipúscoa i 2) la transformació del c/Balmes per dotar-lo d'un caràcter urbà, segur i confortable tant per al vianant com per al ciclista.

L'àmbit A3-Av. del Ferrocarril / Passeig de la Verneda es situa contigu a les vies del ferrocarril, entre els ponts dels carrers de Santander i Guipúscoa. La proposta en aquest àmbit s'emmarca a dins de la proposta general -actualment en estudi per l'AMB- de realitzar una nova sortida de la B-10 en sentit nord que connectarà el Port de Barcelona amb La Sagrera. Els objectius, doncs, de la proposta seran, per una banda, urbanitzar el carrer amb els criteris generals de seguretat i confort per al vianant i, per altra banda,

proporcionar la continuïtat necessària per a l'esmentada connexió Port-Sagrera.

Per tot l'exposat es considera oportú la redacció d'un Projecte d'Execució que desenvolupi i detalli l'Avant projecte, tenint en compte els següents objectius:

Objectius generals:

- Millorar la connexió viària i cívica entre el polígon de Montsolís i el seu entorn, polígons al marge dret del Riu Besòs, per tal de donar-li una continuïtat urbana i d'integrar-lo en els teixits veïns
- Incorporar a l'espai públic les condicions de seguretat, accessibilitat, proximitat i confort, i en general, incorporar els criteris que donen resposta a les necessitats de la vida quotidiana de les persones.
- Millorar els serveis urbanístics per tal de dotar les naus de les millors condicions.
- Reordenar el trànsit a l'interior del polígon Montsolís, de forma coordinada amb els diferents projectes que actualment s'estan estudiant o redactant a l'entorn immediat

Objectius específics

- Implantar un carril bici que connecti el c/ Ciutat d'Asunción amb la Rambla Guipúscoa.
- Dotar el c/Balmes d'un caràcter urbà, segur i confortable.
- Urbanitzar el c. Ferrocarril amb els criteris generals de seguretat i confort i, per altra banda, proporcionar-li la continuïtat necessària per a la seva connexió amb l'itinerari Port-Sagrera

En l'actualitat el Consorci del Besòs no disposa dels mitjans tècnics i personals en la seva plantilla per assumir la realització dels treballs tècnics assenyalats motiu pel qual es considera necessària la contractació d'aquests serveis d'assistència tècnica a una empresa externa mitjançant licitació per procediment obert.

Sant Adrià de Besòs, desembre de 2021.

Joaquim Calafí Rius
Director Àrea de Serveis Tècnics